

תחקיר תאונה של נגה ברגמן וולטר נצר 11.2.2019 ואדי ראם

הערה מקדימה:

תחקיר זה נערך באופן וולנטרי ע"פ בקשת "מועדון המטפסים הישראלי", אין בכוונתו לקבוע אשמים או לשמש כלי משפטי /חקירתי ואין לעשות שימוש כלשהו בתוכן זה למטרות אלו.
מטרתו היחידה של תחקיר זה הגברת המודעות לנושאים העולים בו – והקטנת הסיכוי להישנותם של מקרים דומים בעתיד.

רקע:

תאריך ושעה: 11 לפברואר 2019, בשעות הבוקר

מטפסים: א - ניסיון טיפוס גדול בעיקר בהובלה ספורטיבית. ניסיון טיפוס ואדי ראם: מעל 10 ביקורים, חלקם מודרכים.

ב – מטפס למעלה מ-40 שנה, הרבה פעמים בואדי (לא סופר), ניסיון בחילוץ מצוות חילוץ.

ואדי ראם: מצוק אבן חול מדברי מתצורת אום עישרין. שונות גדולה באיכות המסלע בין מסלולים ובתוך כל מסלול.

מסלול: via Salim על הפסגה הדרומית של Umm-Ejil (מסלול 148 בספר המסלולים).

רקע רלוונטי:

- גשם משמעותי לאורך יומיים בראם שלושה ימים לפני העלייה למסלול.
- בבוקר היום בו ירד גשם טיפסו את Inferno ללא אירועים (יום אח"כ מטפס אחר טיפס אותו, שבר אחיזה בקרוקס, נפל על רוק קטן, הרוק החזיק לשנייה ואז נעקרה חתיכת סלע גדולה יותר והרוק כשל. המטפס המשיך ליפול עד לעגינה מתחת (קמלוט) שהחזיק את נפילתו אולם שבר את היד).
- יום לאחר הגשם טיפסו את רנה ואן הסל (יום טיפוס 1) – מטפס אחד שבר שתיים שלוש אחיזות במהלך המסלול.
- יום אח"כ את eye of alla (יום טיפוס 2) ללא אירועים ורחפו מהפסגה המזרחית.
- יום אח"כ עלו את via Salim שם ארעה התאונה בסוף הפיץ' השלישי בגובה כ-100 מטר מהקרקע (ראה איור 1).
- טיפוס עם חבל בודד של 60 מטר כדי שלא יכביד (היו עם ציוד ריחוף).
- הרבה תשומת לב הוקדשה בדיבור לטיפוס לאחר גשם בעיקר במודעות ואיך לבחון שהשטח רטוב, ומה לעשות אם נתקלים באזורים רטובים.

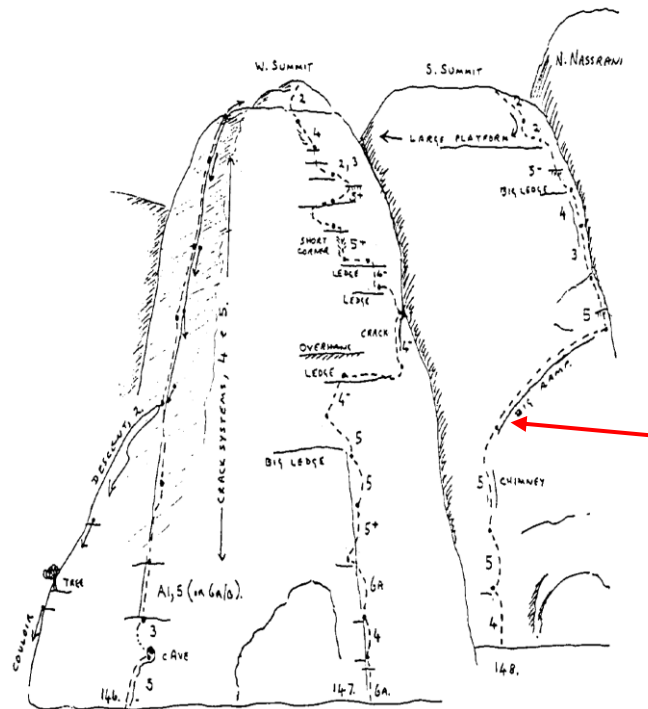
התאחדות הטיפוס הספורטיבי והאתגרי בישראל (ע"ר)

ת.ד. 250 קיבוץ עינת, 48805

חבר בהתאחדויות הטיפוס הבינלאומיות ה-IFSC וה-UIAA

Israel Climbing Association P.O.B 250, Kibbutz Einat 48805 Israel
National Member of IFSC and UIAA

איור 1: תיאור המסלול מספר ואדי
ראם. מסלול 148. מיקום התאונה
עם חץ אדום

תיאור מקרה בקצרה:

נפילת מוביל של כ- 20 מטר הסתיימה בפציעה של המטפס, שבר דחיסה של חוליה L3. המטפס שאבטח ביצע חילוץ מוביל וגלישה לקרקע ולאחר מכן פינוי לבית חולים יוספטל באילת.

תיאור כרונולוגי של האירוע:

- מטפס א הוביל את הפיץ' השלישי עם תיק כבד עם שני בקבוקי מים ומעילי פוך. בגובה כ-30 מטר מהתחנה, עם 4 עגינות, התלבט האם להמשיך ישר (בולג' טיפה שלילי) או ללכת מסביב ובהמשך מסביב. הוציא קם שהיה יוצר חיכוך ועקף את הבולג'. תוך כדי העקיפה כ-30/40 מטר מעל התחנה הקודמת, עמד עם יד שמאל בג'אג, ורגליים יציבות, תפס בולדר קטן ביד ימין והבולדר התנתק ונפל. גודלו כתיק קטן (35-40 ס"מ * 20-25 ס"מ)
- הבולדר התפרק לשניים ופגע בקסדה של המאבטח, ככל הנראה לאחר שפגע במדף והתנפץ לרסיסים. המאבטח הרגיש מכה, אך אין סימן בקסדה ולא נגרם כל נזק. המאבטח הבין שהמטפס נופל והספיק לקחת קצת חבל ולהיצמד לקיר.
- המטפס נפל עד כ-10 מטר מעל המאבטח, סה"כ כ-20 מטר נפילה (היה כ-8 מטר מעל העגינה האחרונה, רוק בינוני) תוך כדי פגיעה בכמה מדפים בדרך. אחרי התאוששות קלה:
- המאבטח הוריד את המטפס קצת על מנת שישכב על מדף. מצליח לעשות סווינג בחבל ושהמטפס יתפוס אותו ויחבר עם קשר מוט לרתמה, על מנת לנעול את עצמו.

- המאבטח מטפס למטפס עם אבטחה של פרוסיק ומייצב את תנוחתו על המדף.
- ממשיך לטפס עם אבטחה של פרוסיק לעגינה העליונה ומגבה את הרוק עם רצועה סביב שן סלע.
- גולש חזרה. מחבר את המטפס אליו וגולש לתחנה. תוך כדי מדבר עם עליה (המארכת בכפר) ומעדכן, והיא מזעיקה את צוות החילוץ של ראם.
- המאבטח בונה תחנה עם אבני עיגון. עובר תחנה וגולש לפי' 1. בונה תחנה נוספת עם קורדלט וגולש לרצפה.
- חובר לצוות חילוץ שהביא אלונקת חילוץ (קשיחה) ומאבטח בחצי גלישה את האלונקה עוד פי' ואז עושים מסע אלונקות לכפר.
- בכפר חיכה אמבולנס ירדני אך כשהמטפס הפצוע לא הסכים להתפנות לבית חולים ירדני בעקבה, האמבולנס לא רצה לקחת אותו ולכן הועבר מאלונקת החילוץ למושב האחורי של מונית והם נוסעים לגבול.
- הגיעו לגבול 3 שעות מרגע התאונה.
- בגבול העבירו את המטפס הפצוע פעם נוספת לאוטובוס שמסיע לשטח ההפקר וממנו הועבר לאמבולנס ישראלי שחיכה בשטח בין המדינות. הפרמדיק התחיל לבדוק את המטפס תוך כדי הזזתה והזזת האגן והמותניים (הזוי!) כשהוא מאוד כואב ולאחר מכן פינו אותו ליוספטל.
- ביוספטל נתנו לו מורפיום. ללא חומרים משלשלים (מורפיום עושה סתימת מעיים). למחרת הבטן החלה להתנפח והרופא שמבחינתו הוא שוחרר מהבית חולים אמר לו שזה בגלל הפציעה. יום למחרת הבטן כבר הייתה ממש נפוחה, מלווה בכאבים עזים. הוא הזמין אמבולנס פרטי הביתה, אך כבר בדרך כשראה שאין סיכוי שהוא יוכל להסתדר בבית, נסע לרמב"ם, שם הבינו את חומרת המצב של סתימת המעי ונתנו חומרים משלשלים לוריד. רק אחרי עוד יום החלו הכאבים לרדת והבטן קצת ירדה ורק אחרי עוד שלושה ימים זה ממש השתפר.

גורמי האירוע:

גורמי שרש (ישרים):

1. הגורם הישיר לנפילה הוא שחרור הבולדר (סלע רופף) ע"י אחיזת המטפס וכתוצאה מכך איבוד שיווי המשקל ונפילה.

גורמים תורמים (עקיפים):

1. גשם משמעותי ביותר ביחס לשנים האחרונות מתחילת העונה ועד שלושה ימים לפני האירוע, ייתכן וגרם לשחרור משמעותי של סלעים בכל אזור הואדי.
2. מסלול קל יחסית עם שיפוע חיובי ולכן מיעוט העגינות לאורך הפיץ' תרם להגדלת מרחק הנפילה וייתכן לחומרת הפציעה.

מסקנות:

1. ואדי רם הוא אתר רציני ומסוכן עם שונות גדולה באיכות הסלע לאורך המסלול ובין מסלולים. מטפסים חייבים לקחת זאת בחשבון בכל העת גם כשהמסלול אינו קשה והסכנה המורגשת לנפילה קטנה. יש לבחור אחיזות באופן מושכל, להיות עירניים לתחושות הציבות של האחיזה ולשים יותר עגינות גם במסלולים קלים.

התאחדות הטיפוס הספורטיבי והאתגרי בישראל (ע"ר)

ת.ד. 250 קיבוץ עינת, 48805

חבר בהתאחדויות הטיפוס הבינלאומיות ה-IFSC וה-UIAA

Israel Climbing Association P.O.B 250, Kibbutz Einat 48805 Israel
National Member of IFSC and UIAA

2. העונה הקרובה בואדי צפוי שיהיו נפילות אבנים רבות יותר, בעיקר בחלקים טובים פחות של המסלולים. הואדי הופך עוד יותר מסוכן.
3. תפעול אירוע מיטבי ומהיר מאוד של המאבטח שמדגים את חשיבות המיומנות בחילוץ עצמי בטיפוס בואדי.
4. במקרים חמורים יותר של חשש לפגיעת גב (מאוד נתון לשיקול דעתו של המחלץ) ראוי להביא מעלה קרש גב ולייצב את הפצוע על קרש גב ורק אז לגלוש איתו מטה.
5. התיק של המטפס נשאר על הגב במשך כל הנפילה וייתכן והגן על הגב מפציעה חמורה בהרבה. יש חשיבות לטיפוס עם תיק גב קטן!
6. ציוד חירום בואדי (קרש גב) עשוי לסייע באירועים שכאלה על מנת לתמוך בפצוע לאורך כל הדרך מהקיר ועד בית החולים ללא צורך בהחלפת האלונקה, ברכב, ברכב אחר, באמבולנס ובמיטת בית חולים.
7. הקשר עם עליה ועלי תרם לתפעול מהיר של צוות החירום בואדי.
8. בתי החולים בדרום (יוספטל) מהווים בתי חולים לטיפול ראשוני בלבד ויש לעבור לבתי חולים במרכז הארץ במהירות האפשרית. כנראה שעדיף להגיע לבית חולים בעקבה בשלב ראשון.

לקחים ליישום:

1. לשים יותר עגינות במקטעים קלים בעונה הקרובה בטיפוס בואדי.
2. רכישת קרש גב ואולי ציוד נוסף לטובת ע"ר לעונת ואדי ראם והשארית הציוד בואדי לפחות במהלך העונה, תוך כדי פרסום מיקומו.
3. בטיפוס בואדי יש להחזיק דרך תקשורת מהירה ויעילה עם המקומיים וליידע אותם היכן מטפסים, על מנת לייעל תפעול אירועי חילוץ. עלי ובעיקר עליה הם אנשי מפתח בשל היכולת לתקשר באנגלית, להפעיל צוות חילוץ והיכרות עם המסלולים (עליה: 00-962-795675327, עלי: 00-962-777523286).
4. בשנה הקרובה להוציא כמה שיותר השתלמויות חילוץ.
5. בהשתלמויות חילוץ לדמות מצבי אמת- קיבוע פצוע לפני הגלישה עם קרש גב או אלתור וגלישה תוך כדי מעבר תחנה. טיפוס עם תיק גב וכו'.

נספחים:

תיאור המסלול מספר המסלולים.

התאחדות הטיפוס הספורטיבי והאתגרי בישראל (ע"ר)

ת.ד. 250 קיבוץ עינת, 48805

חבר בהתאחדויות הטיפוס הבינלאומיות ה-IFSC וה-UIAA

Israel Climbing Association P.O.B 250, Kibbutz Einat 48805 Israel
National Member of IFSC and UIAA

Jebel um Ejil, South Summit

West Face

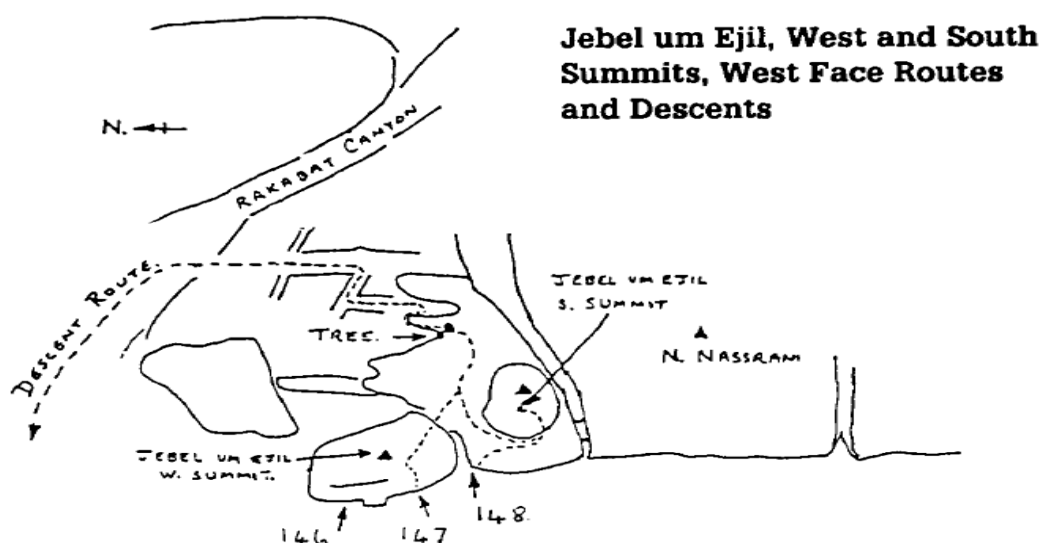
148. Via Salim Musa *N.Christie, Salim Musa, C.&Y.Remy 31st October 1986.*

Interesting climbing up the obvious line easily seen from the Rest House, (some slings in place). 200m. D. 3 hours. Maps and topos pages 103, 110 and 118.

Approach: Cross the valley and ascend the scree to the crack between the two towers 1/2 hour.

Descent: Go back down to the big platform on the W Face and contour N and E to a big tree. Descend the siq passing numerous cairns (2+) 1 hour to the desert, via Goat's Gully (R.130).

מיקום המסלול במרחב הוואדי:

התאחדות הטיפוס הספורטיבי והאתגרי בישראל (ע"ר)

ת.ד. 250 קיבוץ עינת, 48805

חבר בהתאחדויות הטיפוס הבינלאומיות ה-IFSC וה-UIAA

Israel Climbing Association P.O.B 250, Kibbutz Einat 48805 Israel
National Member of IFSC and UIAA

